

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΝΘΗΣ (Κέρκυρα, 1925- Αθήνα, 1991)

Τα πρώτα χρόνια στην Κέρκυρα

Ο Δημήτρης Άνθης γεννήθηκε στους Καστελλάνους της Κέρκυρας, το 1925. Διδάχθηκε ζωγραφική στο νησί (1936- 1954) από τον Tin Florias (Τεν Φλωριάς). Το 1950 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα.

Όταν ήταν παιδί, τις Κυριακές συνόδευε τον πατέρα του στην εκκλησία, ο οποίος εκτελούσε χρέη ψάλτη. Στο περιβάλλον αυτό είχε την ευκαιρία να περιεργαστεί σε βάθος τις εικόνες των αγίων, οι οποίες σηματοδότησαν τη μετέπειτα εξέλιξή του. Οι εικόνες του είναι περισσότερο εσωτερικές, χωρίς κραυγαλέα χρώματα. Η παλέτα του λιτή- χρησιμοποιούσε συνήθως 2- 3 χρώματα: το μαύρο, το άσπρο και την ώχρα ή το κόκκινο, το άσπρο και το μπλε ή άλλους συνδυασμούς. Η εικόνα στο έργο του είναι «θαμπή», δεν έχει σαφές περίγραμμα, καταφέρνει όμως να αποδώσει την ουσία της και να μιλήσει στην καρδιά του θεατή.

Η μαθητεία του κοντά στον Tin Florias (Τεν Φλωριάς)

Στα μυστικά της ζωγραφικής τέχνης μυήθηκε από τον Ελληνογάλλο ζωγράφο Tin Florias, στον οποίο τον σύστησε ο δάσκαλός του, βλέποντας την κλίση του στη ζωγραφική. Κοντά του εργάστηκε από το 1937 έως το 1954. «Ο Florias, ο οποίος ήταν ένας εκλεκτός ζωγράφος και ένας από τους ιδρυτές της École de Montmartre στο Παρίσι, ενδιαφέρθηκε για τον καινούργιο μαθητή του και στάθηκε γι' αυτόν ένας δεύτερος πατέρας. Αυτός τον έκαμε ν' αγαπήσει την ομορφιά της υπαίθρου και τους ανθρώπους της, το υλικό της Τέχνης και τον έμαθε να ξεχωρίζει τότε και πώς γεννιέται το έργο τέχνης, να βλέπει το καλό και να παίρνει το πρέπει, όπου κι αν βρίσκεται αυτό, κι ακόμη τού 'μαθε ποιος είναι ο σκοπός κι η θέση του έργου στη ζωή. Γι' αυτό και παραμένει ο δάσκαλος κι ο φίλος αυτός αξέχαστος στην ψυχή του Άνθη, γιατί με δυο λόγια του χάρισε την χαρά της Τέχνης του και του 'δειξε

τον ίδιο δρόμο της ζωής. Όταν πέθανε ο Florias τόσο έντονη ήταν σ' αυτόν η φυσιογνωμία του δασκάλου του, ώστε από μνήμης ζωγράφισε ένα πορτρέτο του, που σήμερα βρίσκεται στην Πινακοθήκη της Αναγνωστικής Εταιρείας Κέρκυρας» (από το βιογραφικό σημείωμα που έγραψε ο Β. Κουντουρίδης για τον Δημήτρη Άνθη, www.anthisdimitris.gr).

Η φιλία του με τον Τζούλιο Καΐμη

Ο ιστορικός Τέχνης και ζωγράφος Τζούλιο Καΐμης, εκτός από φίλος του Δημήτρη Άνθη, υπήρξε και δάσκαλός του. Ο ίδιος έγραψε πολλές φορές θετικές κριτικές για το έργο του Άνθη. Συγκεκριμένα για τις προσωπογραφίες του, έγραψε (*Αθηναϊκή*, Αθήνα 24 Απριλίου 1962): «Τα πορτρέτα του, γεμάτα πίστη και δύναμη, δείχνουν τη θέληση για τη νίκη στη ζωή. Τα έργα του Άνθη δείχνουν μian αγάπη για την Αλήθεια στην Τέχνη και μian απώτερη καλλιέργεια στη μελέτη του ατόμου και της φύσης, γι' αυτό κι αποδίδει μια πλούσια ποιότητα».

Προσωπογραφίες και αγιογραφίες

Τα πορτρέτα του δεν είναι πιστές αναπαραστάσεις της εξωτερικής πραγματικότητας, αλλά φαίνεται πως ο καλλιτέχνης κοιτάζει βαθιά μέσα στον άνθρωπο και αποτυπώνει στον πίνακα την ψυχή του.

Στις αγιογραφίες του Άνθη βλέπουμε κάτι νέο για την εποχή, επαναστατικό και απαλλαγμένο από κάθε είδους δογματισμό. Τα έργα του έχουν ζωντάνια, ζεστασιά, συναίσθημα, και εκδηλώνουν μια βαθιά θρησκευτική πίστη.

«Στη ζωγραφική του ο Δημήτρης Άνθης εξιδανίκευσε τη Γυναίκα και μορφοποίησε την Αγάπη», επισημαίνει η Κωνσταντίνα Γογγάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. «Στις “Παναγίες” του συνυπάρχουν όλα τα θηλυκά σύμβολα, αλλά πιο πολύ η Αγία Μάννα, με τον Γιο της- που στο πρόσωπό του ένας σταυρός αντικαθιστά τα χαρακτηριστικά του- σύμβολο του Πόνου και του Μαρτυρίου. Δεν μπορεί, ωστόσο, να δει κανείς το ένα σύμβολο χωρίς το άλλο: τη Μάννα- Εγκαρτέρηση χωρίς το Γιο- Σταύρωση, ούτε το Γιο χωρίς τη θεϊκή προστασία της Αγάπης της Μάννας. Μόνο ως αδιάσπαστη ενότητα μπορεί να τα εκλάβει κανείς».

Η φύση υπήρξε αγαπημένο θέμα στα έργα του. Ενώ η παρατήρησή του βασίζεται στη λεπτομέρεια, ο καλλιτέχνης αφαιρεί ό, τι δεν του χρειάζεται, ό, τι βαραίνει το έργο, και αναπλάθει την εικόνα με τον δικό του τρόπο.

Από το 1954 έως το 1958 δίδαξε ζωγραφική και επιμόρφωση στην Τέχνη στις Τεχνικές και Οικοκυρικές Σχολές του Βασιλικού Εθνικού Ιδρύματος.

Εκθέσεις

Ο Δημήτρης Άνθης πραγματοποίησε την πρώτη του ατομική έκθεση, ως επαγγελματίας ζωγράφος, στην Κέρκυρα, το 1949. Σύντομα (1950), ακολούθησε μια ακόμα ατομική έκθεση στην Αθήνα, στο Ζάππειο Μέγαρο. Μετά την εγκατάστασή του στην Αθήνα αρχίζει τα ταξίδια του στο εξωτερικό για μελέτες και εκθέσεις (στην Κοπεγχάγη, στην Μαδρίτη προσκεκλημένος του Ισπανικού Υπουργείου Πληροφοριών και Τουρισμού, στο Παρίσι στον διεθνή διαγωνισμό Προσωπογραφίας, στο Μόντε Κάρλο, στη Λευκωσία, κ.α.). Συνολικά στην Ελλάδα οργάνωσε πάνω από 30 ατομικές εκθέσεις και έλαβε μέρος σε πολλές ομαδικές και Πανελλήνιες. Έχει τιμηθεί με δύο μετάλλια για την προσφορά του στην Τέχνη, ένα από τον βασιλέα Παύλο το 1955 και άλλο το 1964 από κρατική επιτροπή.

Σήμερα έργα του βρίσκονται στην Ευρώπη, την Αμερική και την Ελλάδα- Κερκυραϊκή Πινακοθήκη, στην Εθνική Πινακοθήκη- Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, στην Πινακοθήκη Δήμου Ρόδου, στο Μουσείο Σολωμού στην Κέρκυρα, στην Αρχιεπισκοπή Κύπρου κ.α. Ήταν επίσης μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας.

Ο Δημήτρης Άνθης πέθανε στις 11 Νοεμβρίου 1991 στην Αθήνα και κηδεύθηκε την επόμενη μέρα στον τόπο καταγωγής του, στους Καστελλάνους Μέσης της Κέρκυρας.

Ατομικές Εκθέσεις:

1949: Κέρκυρα

1950: Αθήνα, Ζάππειο Μέγαρο

1958: Αθήνα, Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός»

1960: Αθήνα, Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός»

1961: Βόλος, Περίπτερο του Ε.Ο.Τ.

1962: Αθήνα, «Πρακτορείο Πνευματικής Συνεργασίας»
1962: Βόλος
1965: Αθήνα, Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός»
1966: Αθήνα, Ξενοδοχείο Χίλτον
1967: Κοπεγχάγη, Γκαλερί «Γκάμμελ Στραντ»
1967: Βόλος, Γκαλερί «Βολή»
1968- 1973: Αθήνα, Αίθουσα Εκθέσεων της Αυστραλιανής Αεροπορικής Εταιρίας QUANTAS (Μέγαρο της QUANTAS). Στην ίδια αίθουσα έκανε 5 ατομικές εκθέσεις, μέχρι το 1973
1969: Μαδρίτη, Sala AMADIS, με πρόσκληση του Ισπανικού Υπουργείου Πολιτισμού
1969: Αθήνα, Βρετανικό Συμβούλιο
1970: Λευκωσία, Ξενοδοχείο «Λήδρα Πάλας»
1970: Καλαμάτα
1971: Κέρκυρα, Αναγνωστική Εταιρεία
1973: Αθήνα, Ξενοδοχείο «Γαλαξίας»
1974: Λευκωσία, Γκαλερί «Αργώ»
1974: Κυανή Ακτή (Γαλλία), με πρόσκληση του Γαλλικού Ινστιτούτου
1974: Αθήνα, Αίθουσα «Άλφα»
1977: Κέρκυρα, Αναγνωστική Εταιρεία
1978: Λευκωσία, Γκαλερί «Μορφώ»
1978: Κέρκυρα, Ξενοδοχείο Corfu Palace
1978: Θεσσαλονίκη, Γαλλικό Ινστιτούτο
1979: Αθήνα, Γκαλερί «Ροτόντα»
1980: Κέρκυρα, Αίθουσα Τέχνης
1981: Λονδίνο, Εγκαταστάσεις Ολυμπιακής Αεροπορίας
1982: Αθήνα, Αίθουσα «Άλφα»
1983: Ιωάννινα
1983: Αθήνα, Γκαλερί «Θόλος»
1984: Κέρκυρα, Ξενοδοχείο Corfu Palace
1985: Αθήνα, Γκαλερί «MATTIS»
1986: Αθήνα, Αίθουσα «Kennedy» της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης
1986: Κέρκυρα, Παράρτημα Γαλλικού Ινστιτούτου Αθήνας
1987: Αθήνα, Αίθουσα «Άλφα»
1987: Κέρκυρα, Δημοτικό Θέατρο
1989: Κύπρος

Κριτικές (ενδεικτικά)

-«... οι άγιοί του βγαίνουν από την ψυχή του, είναι μνήμες παλιές, που αναζητούν να βγουν από το υποσυνείδητο στο φως. Ένα φως όχι εκτυφλωτικό, αλλά απαλό δεμένο με ημιτόνια, που θυμίζει τέμπλα και εικονοστάσια Μοναστηριών και εικόνες τις οποίες συναντούμε σ' απόμερες γωνίες απλών σπιτιών».

B. Κουντουρίδης

-«Τα χρώματα και η συνθετική δύναμη του Δημήτρη Άνθη μπορούν να εμφανίζουν ιδεατούς κόσμους και να μεταδίδουν αισθήματα, η φύση ολόκληρη με την ατμόσφαιρά της και τις ποικίλες ώρες της ξαναζει μέσα από ψυχικές καταστάσεις»

Φώτης Γιοφύλλης, ιστορικός Τέχνης, συγγραφέας- ποιητής

-«Ο Άνθης έχει τη δύναμη να συγκρατεί στη μνήμη τις μορφές, να τις δίνει στο έργο του ανάλαφρες, φευγαλέες κι αληθινές, σαν μες από ένα όνειρο, γεμάτες απλότητα, ηρεμία και ομορφιά»

B. Κουντουρίδης, τεχνοκρίτης

Πηγές

www.anthisdimitris.gr